

Begäran om granskning av statsrådet Helene Hellmark Knutssons agerande då det gäller Blekinge Tekniska Högskola

Den 16 juni 2017 aviserade rektor vid Blekinge Tekniska Högskola (BTH), Anders Hederstierna, att han kommer att avgå i förtid. Skälet uppges vara en markering mot att rektor anser att statsrådet Helene Hellmark Knutsson blandat sig i hur många campus BTH ska ha. Rektor hänvisar till en artikel i tidskriften Universitetsläraren där statsrådet uttalar: *"Principiellt är regeringens politik att det ska finnas goda möjligheter att bo och verka i hela landet och där ingår tillgång till högre utbildning av god kvalitet. Vi som regering har också ett ansvar för de effekter som enskilda myndighetsbeslut får för landet som helhet och därför kommer vi att följa frågan, kommenterar Helene Hellmark Knutsson, minister för högre utbildning och forskning (S), per mejl."*

(<https://universitetslararen.se/2017/05/17/bth-utredning-nedlaggning-av-campus-i-karlshamn/>).

Med tanke på regeringens agerande i ett liknande fall i fjor, då Högskolan i Dalarna förbjöds att lägga samman sina campus i Falun och Borlänge, har BTH:s rektor uppfattat statsrådets uttalande som att campus Karlshamn inte får samordnas med campus i Karlskrona. I det förra fallet var det ett regeringsbeslut som låg till grund för ställningstagandet, vilket sedermera skrevs in i regleringsbrevet för Högskolan i Dalarna. Men då det gäller BTH:s förläggning av sina campus har regeringen inte fattat något beslut. Regeringens styrning av myndigheter, inklusive lärosäten, ska utövas genom att regeringen fattar beslut om t.ex. regleringsbrev eller särskilda uppdrag. Enskilda statsråd har inte rätt att på egen hand fatta beslut om att vidta åtgärder gentemot enskilda myndigheter (en del av förbudet mot så kallat ministerstyre) och ska som en konsekvens av detta inte heller styra eller försöka styra myndigheter genom informella uttalanden.

Konstitutionsutskottet har vid åtskilliga tillfällen granskat uttalanden av statsråd och återkommande slagit fast att informella kontakter mellan myndigheter och statsråd självklart måste förekomma, men att det är viktigt att kontakterna är inriktade på informationsutbyte och inte på styrning – just för att inte statsråd genom uttalanden ska försöka "runda" den beslutsordning som finns. Mot bakgrund av detta är det angeläget att granska om statsrådet Helene Hellmark Knutssons mediakommentar kan utgöra en indirekt påverkan på beslutsprocessen vid Blekinge Tekniska Högskola. Uppenbarligen uppfattades kommentaren av rektor som ett ingripande i myndighetens inre angelägenheter.

Med hänvisning till ovanstående begär jag att konstitutionsutskottet granskar om ansvarigt statsråds uttalande kan ses som ett sätt att informellt påverka beslutsprocessen vid Blekinge Tekniska Högskola och därigenom som ett försök att kringgå förbudet mot ministerstyre och gällande regler och praxis för hur regeringen ska styra statliga myndigheter, inklusive lärosäten.

Stockholm den 30 juni 2017

Betty Malmberg

Betty Malmberg (M)

